

ULUBORLU MESLEKİ BİLİMLER DERGİSİ (UMBD)

Uluborlu Journal of Vocational Sciences

<http://dergipark.gov.tr/umbd>

ÖĞRENCİLERİN DOĞALGAZ VE TESİSATI TEKNOLOJİSİ PROGRAMINI TERCİH ETME NEDENLERİ VE GELECEĞE YÖNELİK KARIYER PLANLARI

İbrahim KIRBAŞ^{1*}, Barış İŞYARLAR²

¹Burdur Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi, Teknik Bilimler Meslek Yüksekokulu, 15100 Burdur, Türkiye.

²Ordu Üniversitesi, Teknik Bilimler Meslek Yüksekokulu, 52200 Ordu, Türkiye.

*Sorumlu Yazar: ikirbas@mehmetakif.edu.tr

(Geliş/Received: 17.05.2019; Düzeltme/Revised: 26.05.2019; Kabul/Accepted: 02.06.2019)

ÖZET: 2018 Ağustos ayı itibariyle yükseköğretim program kontenjanlarının % 42,28'ini ön lisans programları oluşturmaktadır. Bu ciddi bir orandır. Ön lisans eğitimi veren meslek yüksekokullarındaki öğrencilerin başarılı olmaları, almış oldukları eğitimin yanında mezun olduklarında ne yapacaklarına dair bir planlarının olması ile mümkündür. Bu planın meslek yüksekokuluna kayıt yaptırmadan önce yapılırsa birey yüksekokulda hangi programı okumak istediğinin seçimini yapar, bu programı severek ve isteyerek okur. Bu durumda da başarı oranı daha da yüksek olacağı kaçınılmazdır.

Yüksekokullarda öğrenim gören öğrencilerin kayıtlı oldukları programları neden tercih ettikleri, isteyerek tercih edip etmedikleri ve aldıkları eğitim sonunda neler yapabileceklerinin farkında olup bu doğrultuda kariyer planlarını yapmaları gerekmektedir. Varsa kariyer engelleri bu engellerin farkına erken varmaları ve bu engelleri ortadan kaldırmak için zaman harcamaları gerekmektedir. Çalışmamızın temel amacı öğrencilerin gelecekte neler yapabilecekleri ve bu planlarının meslek ile bağlantılı olup olmadığının araştırılmasıdır.

Bu çalışmada Burdur Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Teknik Bilimler Meslek Yüksekokulu ve Ordu Üniversitesi Teknik Bilimler Meslek Yüksekokulu'nda 2016-2017 Eğitim-Öğretim yılında Doğalgaz ve Tesisatı Teknolojisi programında kayıtlı 110 öğrenci çalışmamızın örneklemini oluşturmuştur. Bu öğrencilerin, Doğalgaz ve Tesisatı Teknolojisi programını tercih etme sebepleri ile gelecekle ilgili kariyer planlarının görüşleri anket yoluyla alınmıştır. Anket üç kısımdan oluşmaktadır. Birinci kısımda öğrencinin genel bilgileri, ikinci kısımda aile ve yaşadığı bölge ile ilgili bilgiler ile birlikte bu programı neden tercih ettiği ile ilgili sorular yer almaktadır. Son bölümde ise gelecek ile ilgili planları ve bu planları etkileyen faktörleri belirlemek için sorular yer almaktadır.

Anahtar Kelimeler: Doğalgaz ve Tesisatı Teknolojisi Programı, Tercih Etme Nedenleri, Kariyer Planlaması

STUDENTS TO REASONS FOR PREFER THE NATURAL GAS AND INSTALLATION TECHNOLOGY PROGRAM AND CAREER PLANS FOR THE FUTURE

ABSTRACT: As of August 2018, 42,28% of higher education program quotas constitute associate degree programs. This is a serious rate. The success of students in vocational schools which are given an associate degree education is possible by having a plan for what they will do when they graduate. If this plan is done before enrolling in the vocational school, the individual chooses which program he / she wants to study at the school, he / she reads this program lovingly and willingly. In this case, high success rate is inevitable.

Students who are enrolled in higher education should be aware of why they prefer the programs they have enrolled in, whether they prefer them voluntarily and what they can do at the end of their education and should make career

plans in this direction. Career obstacles, if any, must take the time to realize these obstacles and spend time to eliminate them. The main purpose of our study is to investigate what students can do in the future and whether these plans are related to the profession.

In this study, 110 students enrolled in the program of Natural Gas and Installation Technology in 2016-2017 Academic Year at Burdur Mehmet Akif Ersoy University Vocational School of Technical Sciences and Ordu University Vocational School of Technical Sciences have been the sample of our study. The views of these students' career plans related to the future and why these students prefer Natural Gas and Installation Technology program were taken through a questionnaire. The questionnaire consists of three parts. In the first part, the students have general information, the second part, the information about the family and the region they live in and the questions about why they prefer this program. In the last chapter, there are questions to determine the plans for the future and the factors affecting these plans.

Keywords: Natural Gas and Installation Technology Program, Reasons for Preference, Career Planning

1. GİRİŞ

İnsanların çocukluklarından beri ne olacağı konusundaki sorulara vermiş olduğu cevaplar, etraflarındaki çalışan kişiler veya rol model olarak seçtiği insanların meslekleri ile aynıdır. Herhangi bir gelecek kaygısı duymadan sadece ilk aklına gelen mesleği söylerler. Fakat ilerleyen yıllarda durum tamamen farklılaşır.

Türkiye’de meslek seçimi ve kariyer planlaması lise sonunda üniversite sınavı aşamasında başlamakta ve kişinin sınav sonunda almış olduğu puan ile seçmiş olduğu bölüm ile son bulmaktadır. Üniversite öğrencilerinin bir kısmı okudukları bölüm veya programı açıkta kalmamak için seçmektedir. Bu şekilde yapılan meslek seçimi sonrasında memnuniyetsizlik, mutsuzluk, çalışma istekliliğinin olmaması gibi sorunlar ortaya çıkmaktadır.

Tüm bu durumlar değerlendirildiğinde meslek seçimi ve kariyer planlaması bireylerin yaşamlarında vermek zorunda oldukları en önemli kararlardan biridir. Çünkü iş hayatı, insan hayatının önemli bir kısmını kapsamaktadır. Kişi iş hayatında sadece bir gelir elde etmeyi değil, işini severek yapmayı, yaptığı işten mutluluk duymayı, tatmin olmayı, bilgi ve yeteneğini kullanmayı ister. Bu sebeple kişi ile işi arasında uyum olmalıdır [1].

Bir ülkenin geleceği olan gençler üniversite eğitimlerini açıkta kalmamak için değil, kazandığı bölüm veya programdan başarıyla mezun olmak için yapmalıdır. Bu konu hem kendilerini hem de toplumu ilgilendiren hayati bir konudur [2]. Bireyin hem kendisi hem ülkesi için faydalı olacağı bir iş hayatına sahip olması ancak iyi bir kariyer planı yapmaktan geçmektedir.

Kariyer kavramı Fransızca *carrière*, İngilizce *carrier* kelime karşılığı olarak Türkçe’ye çevrilmiştir [3]. Kariyer, Türk Dil Kurumu online sözlüğünde “bir meslekte zaman ve çalışmayla elde edilen aşama, başarı ve uzmanlık” olarak tanımlanmaktadır [4]. Bu tanıma göre kariyer “Kişinin çalışma hayatında işe ilişkin tecrübeleri, aktivitesi ve hiyerarşik pozisyonunu gösteren bir bileşkedir” şeklinde tanımlanabilir [5]. Bir başka tanıma göre Kariyer, kişilerin çalışma hayatı boyunca yaptıkları iş alanında aşama aşama ve sürekli olarak ilerlemesi, tecrübe ve yetenek kazanmasıdır [6]. Ayrıca işyerinde bilgi, yetenek ve çalışma isteği aracılığı ile kişinin iş rolü, amaç, beklenti, arzu ve duygularını gerçekleştirmek için eğitebilmesi ve ilerleyebilmesidir [7]. Kariyer sadece ilerleme anlamına gelmemektedir diyen Özdemir ve Mazgal (2012), günümüzde kariyer, işin yeniden yapılandırılması yolu ile kişi için anlamlı ve psikolojik olarak kişiyi tatmin edici bir süreç anlamına geldiğini söylemektedirler [8].

Bu bağlamda kişinin kariyerinde ilerleyebilmesi, işi ile ilgili tatminine ve dolayısı ile motivasyonuna bağlı olmaktadır. Kişi isteyerek seçmediği ve motivasyonunun olmadığı bir iş hayatında ilerleme kaydetmesi mümkün olmayacaktır. Bu yüzden tüm bireyler için iş hayatını belirlemesinde iyi bir kariyer planına ihtiyaç vardır.

Bu çalışmada, Doğalgaz ve Tesisatı Teknolojisi programında öğrenim gören öğrencilerin bu programı tercih etme nedenleri ve gelecekteki kariyer planları hakkında bilgi almak amaçlanmıştır.

2. YÖNTEM

Araştırmada elde edilen veriler 2016-2017 eğitim öğretim yılı Nisan ayında toplanmıştır. Araştırma örneklemini olarak Burdur Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi ve Ordu Üniversitesi Teknik Bilimler Meslek Yüksekokulu Doğalgaz ve Tesisatı Teknolojisi programı öğrencileri arasından basit tesadüfi örnekleme yöntemi ile 110 öğrenci seçilerek “Doğalgaz ve Tesisatı Teknolojisi Programını tercih etme nedenleri ve geleceğe yönelik kariyer planları anketi” uygulanmıştır. Ankete katılan öğrencilerin 50’si Burdur Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi, 60’ı ise Ordu Üniversitesi öğrencisidir. Anket üç kısımdan oluşmaktadır. Birinci kısımda öğrencinin genel bilgileri, ikinci kısımda aile ve yaşadığı bölge ile ilgili bilgiler ile birlikte bu programı neden tercih ettiği ile ilgili sorular yer almaktadır. Son bölümde ise gelecek ile ilgili planları ve bu planları etkileyen faktörleri belirlemek için sorulara yer verilmiştir. Elde edilen veriler Microsoft Excel programında analiz edilmiş ve yorumlanmıştır. Sonuçlar tablolar ve grafikler halinde bulgular ve tartışma kısmında verilmiştir.

3. BULGULAR VE TARTIŞMA

Araştırmacılarca öğrencilere uygulanan anket ile 110 adet form elde edilmiştir. Yapılan analiz sonucu elde edilen bulgular tablolar halinde sunulmuştur. Ankete katılan öğrencilere ait genel bilgiler Tablo1’de görüldüğü gibidir.

Tablo 1. Ankete katılan öğrencilerin genel bilgileri

Sorular	Seçenekler	Öğrenci Sayısı	Yüzdesi
Öğrenim Gördüğü Okul	Burdur Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi	50	% 45,45
	Ordu Üniversitesi	60	% 54,55
MYO’ya Geliş Şekli	LYS ile	17	% 15,45
	Sınavsız Geçiş ile	93	% 84,55
Ağırlıklı Genel Not Ortalaması	0-1,99	29	% 26,36
	2-2,99	59	% 53,64
	3-4	22	% 20,00
Yaşı	18 ve altı	2	% 1,82
	18-20	79	% 71,82
	20-25	26	% 23,63
	25 ve üzeri	3	% 2,73

Tablo 1’e bakıldığında araştırmaya katılan 110 öğrencinin %54,55’i Ordu Üniversitesi öğrencisi, %45,45’si ise Burdur Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi öğrencisidir. Öğrencilerin MYO’ya geliş şekilleri incelendiğinde ise araştırmaya katılan öğrencilerin % 84,55’sinin (93 öğrenci) sınavsız geçiş ile geldiği belirlenmiştir. Öğrencilerin %53,64’ünün (49 kişi) not

ortalamışının 2-2,99 arasında olduğu ve % 71,82'sinin (79 kişi) yaşlarının 18 ile 20 arasında olduğu görülmektedir.

Tablo 2. Ankete katılan öğrencilerin sosyo-ekonomik durumları

Sorular	Seçenekler	Öğrenci Sayısı	Yüzdesi	Sorular	Seçenekler	Öğrenci Sayısı	Yüzdesi	
Geldiğiniz bölge	Akdeniz	25	% 22,73	Babanızın eğitim durumu	Okuryazar değil	1	% 0,91	
	Doğu Anadolu	1	% 0,91		İlkokul	52	% 47,27	
	Güney Doğu Anadolu	6	% 5,45		Ortaokul	29	% 26,36	
	İç Anadolu	5	% 4,55		Lise	20	% 18,18	
	Karadeniz	60	% 54,55		Üniversite	8	% 7,27	
	Marmara	0	% 0,00		Annelerinizin eğitim durumu	Okuryazar değil	7	% 6,36
	Ege	13	% 11,82			İlkokul	62	% 56,36
Ailenizin ikametgâhı	Büyükşehir	21	% 19,09	Ortaokul		24	% 21,82	
	İl merkezi	37	% 33,64	Lise		15	% 13,64	
	İlçe Merkezi	30	% 27,27	Üniversite	0	% 0,00		
	Kasaba, köy vb	22	% 20,00	Mezun olduğunuz lise türü	Mesleki ve Teknik Lise	89	% 80,91	
Ailenizin yaklaşık gelir durumu	1000'den az	18	% 16,36		Ticaret Meslek Lisesi	1	% 0,91	
	1000-2000 arası	61	% 55,45		İmam Hatip Lisesi	4	% 3,64	
	2000-3000 arası	21	% 19,09		Düz Lise	11	% 10,00	
	3000-5000 arası	7	% 6,37		Diğer	5	% 4,55	
	5000'den fazla	3	% 2,73					

Tablo 2'ye bakıldığında öğrencilerin %54,55'ünün (60 kişi) ailesinin Karadeniz Bölgesi'nde ikamet ettiği, %33,64'ünün il merkezinde oturduğu ve %55,45'inin gelir durumunun 1000-2000 TL arasında olduğu görülmektedir. Ebeveynlerinin eğitim durumlarına bakıldığında babalarının %47,27'si (52 kişi) ve annelerinin %56,36'sı (62 kişi) ilkokul mezunu olduğu karşımıza çıkmaktadır. Yine ankete katılan öğrencilerin %80,91'inin (89 kişi) mesleki ve teknik liselerden mezun olduğu görülmektedir.

Tablo 3. Ankete katılan öğrencilerin programı tercih etmelerindeki nedenler

Sorular	Seçenekler	Öğrenci Sayısı	Yüzdesi
Doğalgaz ve Tesisatı Teknolojisi Programını tercih etme nedeniniz	Puanımın yeterli olmaması, sınavsız geçiş hakkından faydalanmak	27	% 24,55
	İdealimdeki bölüm olması	37	% 33,64
	Ailem arkadaş, çevre ve akraba tavsiyesi	12	% 10,91
	İş bulma olanakları	30	% 27,27
	Okul/dershanelerden aldığım rehberlik hizmet.	3	% 2,73
	Öğretim olanakları ve sağladığı sosyal imkânların beklentilerime cevap vermesi	1	% 0,91
Programınızı bilinçli olarak mı tercih ettiniz?	Evet	88	% 80,00
	Hayır	6	% 5,45
	Olabilir	16	% 14,55
Okuduğunuz program ile hayalinizdeki program uyuyor mu?	Evet	47	% 42,73
	Hayır	30	% 27,27
	Olabilir	33	% 30,00
Okulda eğitim aldıkça doğru bir tercih yaptığımızı düşünüyor musunuz?	Evet	60	% 54,55
	Hayır	18	% 16,36
	Olabilir	32	% 29,09
İş hayatına kolaylaştıracak dersler mevcut mu dur?	Evet	63	% 57,27
	Hayır	20	% 18,18
	Olabilir	27	% 24,55
	Evet	62	% 56,36

Programınızda aldığınız eğitim yeterli midir?	Hayır	17	% 15,45
	Olabilir	31	% 28,18
Programınızı başkalarına önerir misiniz?	Evet	55	% 50,00
	Hayır	17	% 15,45
	Olabilir	38	% 34,55

Öğrenciler “Doğalgaz ve Tesisatı Teknolojisi Programını tercih etme nedeniniz” sorusuna %33,64 oranında idealimdeki bölüm olması %27,27 oranında ise iş bulma kolaylıkları cevabını vermişlerdir. “Programınızı bilinçli olarak mı tercih ettiniz” sorusuna %80,00 oranında evet, “Okuduğunuz program ile hayalinizdeki program uyuyor mu” sorusuna %42,73 oranında evet cevabını vermişlerdir. “Okulda eğitim aldıkça doğru bir tercih yaptığınızı düşünüyor musunuz” sorusuna %54,55 oranında evet, “İş hayatına kolaylaştıracak dersler mevcut mu dur” sorusuna %57,27 oranında evet cevabını vermişlerdir. “Programınızda aldığınız eğitim yeterli midir” sorusuna %53,36 evet diyen öğrenciler “Programınızı başkalarına önerir misiniz” sorusuna %50,00 oranında evet demişlerdir.

Tablo 4. Ankete katılan öğrencilerin kariyer planları

Sorular	Seçenekler	Öğrenci Sayısı	Yüzdesi
Gelecek ile ilgili planları	DGS sınavına hazırlanmak	43	% 39,09
	Bir an önce bir işe girmek	28	% 24,45
	KPSS sınavına girmek	5	% 4,55
	Kendi işyerini açmak	24	% 21,82
	Hiçbir planım yok	2	% 1,82
	Açık öğretim	0	% 0,00
	Tekrar üniversite sınavına hazırlanmak	3	% 2,73
	Yurt dışına gitmek	5	% 4,55
Kariyeri planı yaparken öncelikli beklentileri	İş bulma kolaylığı	35	% 31,82
	Gelir	18	% 16,36
	Saygınlık	18	% 16,36
	Yetenek ve ilgilerime uygunluk	25	% 22,73
	Topluma sağlayacağım katkı	14	% 12,73
Kariyeri planında mezun olduktan sonraki beklentileri	Para kazanmak	59	% 53,64
	Şöhret	3	% 2,73
	Kültürlü bilgili olmak	10	% 9,09
	İyi dostlara sahip olmak	7	% 6,36
	Mesleki tatmin mutluluk elde etmek	31	% 28,18
Öğrenim gördüğün meslek alanına ilgi	Seviyorum	75	% 68,18
	Sevmiyorum	7	% 6,36
	Kararsızım	28	% 25,45
İstihdam ile ilgili beklentileri	İş bulacağıma inanıyorum	76	% 69,09
	İş bulacağıma inanmıyorum	6	% 5,45
	Kararsızım	28	% 25,45
Mezuniyet sonrası istihdam beklentileri	Kamu sektöründe	27	% 24,55
	Özel sektörde	35	% 31,82
	Kendi iş yerinde	46	% 41,82
	Çalışmak istemeyen	2	% 1,82
Öğrencilerin iş başvuru şekilleri	Doğrudan başvuru	92	% 83,64
	Gazete ilanları	0	% 0,00
	İnternet yoluyla	6	% 5,45
	Türkiye iş kurumu vasıtasıyla	12	% 10,91

Ankete katılan öğrencilerin gelecek ile ilgili planları incelendiğinde %39,09 DGS sınavına hazırlanacağını belirtirken %24,45 bir an önce işe girmek istediğini ve %21,82’si kendi işyerini açmak istediğini belirtmiştir.

Yine aynı öğrenciler kariyer planı yaparken önceliklerini %31,82 oranında iş bulma kolaylığına vermişlerdir. Daha sonra ise % 22,73 oranında yeteneklerine ve ilgi alanlarına uygun meslek seçiminden yana kullanmışlardır. Mezun olduktan sonraki beklentileri %53,64 oranında para kazanmak olmuştur. Mesleki tatmin ve mutluluk seçeneği ise %28,18 ile ikinci sırada yer almaktadır.

Doğalgaz ve Tesisatı Teknolojisi Programını tercih eden öğrencilerin %68,18 öğrenim gördüğü meslek alanını sevdiğini ve %69,09'u da bu alanda iş bulacağına inanmaktadır.

Öğrencilerin %41,82'si kendi işyerinde çalışmak isterken %31,82'si özel sektörde ve %24,55'i kamu sektöründe çalışmayı düşünmektedir. Doğalgaz sektöründe kendi işyeri açmak için gerekli yatırım miktarının fazla olmaması gibi sebeplerden dolayı öğrenciler çoğunlukla işyeri açmak gibi beklentilere girmişlerdir. Özel sektör de çalışmak isteyenlerin tercih sebebi ise kariyer, kolay yükselme ve iş yeri açmaktaki risklerin olmaması olarak değerlendirilebilir. Kamu sektöründe çalışmak isteyenlerin düşük olmasının başlıca sebebi olarak kamu sektörüne istihdamın KPSS sınavı ile yapılıyor olmasıdır. Tablo 1'den de anlaşıldığı gibi %84,55 oranında öğrenci sınavsız geçiş ile bu programlara yerleşmektedir. Sınav onlar için olumsuz bir durum yaratmaktadır.

İş başvuru şekilleri incelendiğinde doğrudan başvuru oranı %83,64 iken Türkiye iş kurumu vasıtasıyla başvuru %10,91 ve internet yoluyla başvuru %5,45 olarak görülmektedir. Öğrencilerin internet ve gazete gibi tirajlı ve kolay ulaşılabilen kaynakları kullanmıyor olması, yeterli CV verilerine sahip olmadıklarından kaynaklanmaktadır. İş başvurularını doğrudan olarak yapmak istemeleri ise yüz yüze kendilerini daha iyi ifade edebiliyor ve becerilerini gösterebildikleri için daha çok tercih ediliyor.

4. SONUÇ

Araştırmaya katılan 110 öğrencinin %54,55'i Ordu Üniversitesi öğrencisi, %45,45'si ise Burdur Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi öğrencisidir. Öğrencilerin MYO'ya geliş şekilleri incelendiğinde ise araştırmaya katılan öğrencilerin % 84,55'sinin (93 öğrenci) sınavsız geçiş ile geldiği belirlenmiştir. Yüksek bir oranda öğrenci sınavsız geçiş sistemi sayesinde meslek liselerinde aldıkları eğitim alanında yüksek eğitim yapabilmenin yolunun açık olduğunu bilmektedir. Bu durum öğrencilerin ders çalışma durumlarını olumsuz olarak etkilemektedir. Ağırlıklı genel not ortalamasının ortalama düzey de ve ortalamanın altında olmasının yegâne sebebi budur. Ağırlıklı genel not ortalamasının 3-4 arasında olduğu tespit edilen öğrencilerin %40,90'ı LYS sınavı ile yerleştirilen öğrencilerden oluşmaktadır. %59,10 ise sınavsız geçiş ile gelmiş gelir düzeyi 1000-2000 TL arası olan ilçe ve kasaba gibi yerleşim bölgelerinden gelmiş ailelerin çocukları oluşturmaktadır. Öğrenciler eğitim almak istedikleri programları seçerken kendi bölgelerinde bir okulda ve lise düzeyindeki aldıkları eğitimin devamı niteliğinde bir meslek seçimi yapmaya yönelmişlerdir. Bu seçimlerine ailelerinin gelir düzeylerinin düşük olmasının da etkili olduğu, öğrencilerin sosyo-ekonomik durumların kötü olması sebebiyle çalışmaya karşı güdülendiklerini ortaya koymaktadır.

Öğrencilerin Doğalgaz ve Tesisatı Teknolojisi Programını tercih etme nedenlerine bakacak olursak ideallerindeki bölüm olması ve iş bulma kolaylıklarından bahsetmişlerdir. Programlarını bilinçli olarak ve hayallerindeki program ile uyduğu için tercih etmişler. Bu programlarda eğitim aldıkça doğru bir karar verdiklerini düşünmektedirler. Aldıkları eğitimin yeterli olduğunu, iş hayatını kolaylaştıracak derslerin mevcut olduğunu söyleyen öğrenciler bu programı başkalarına önerme konusunda da olumlu düşünceye sahiptirler.

Öğrencilerin %46,27'si bir an önce işe girmek ve kendi işyerini açmayı istediğini belirterek, alanı ile ilgili bir işte çalışmayı istemektedir. Bu da öğrencilerin bu mesleği kabullendiklerini ve isteyerek bu bölüme geldiklerini göstermektedir. Kariyer planlarını yaparken iş bulma kolaylığı ve yetenlerini öncelikli kriter olarak belirleyen öğrenciler mezun olduktan sonra ise para kazanmayı ve mesleki tatmin duygularını ön planda tutmuşlardır. Ülkemizin ekonomik durumu da göz önüne alındığında bu sonuçların çıkması oldukça normal gözükmektedir. Bireyler istedikleri alanda iş hayatına atılmak ve yeterli geliri elde etmeyi hedeflemektedirler.

KAYNAKLAR

- [1] Aytaç, S. (2005). Çalışma Yaşamında Kariyer Yönetimi Planlaması Gelişimi ve Sorunları, Ezgi Kitabevi, Bursa.
- [2] Şahin, İ., Zoraloğlu, Y. R. ve Fırat, N. Ş. (2011). Üniversite öğrencilerinin yaşam amaçları, eğitsel hedefleri üniversite öğreniminden beklentileri ve memnuniyet durumları. Kuram ve Uygulamada Eğitim Yönetimi Dergisi, 17(3), 429-452.
- [3] Batur, Z. ve Adıgüzel, O. (2014). Schein'in Kariyer Değerleri Perspektifinde Öğrencilerin Kariyer Tercihlerini Etkileyen Faktörler Üzerine Bir Araştırma: Isparta İli Fen Lisesi Öğrencileri Örneği, Dumlupınar Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi, 42, 327-348.
- [4] TDK, http://www.tdk.gov.tr/index.php?option=com_gts&arama=gts&guid=TDK.GTS.5cd13ff397b4c4.87957984 (07.01.2019).
- [5] Bursalı, Y.M. ve Kök, S.B. (2018). İnsan Kaynaklarında Değişimin Yeni Yönelimi: Kariyer Yönetimi, Avrasya Sosyal ve Ekonomi Araştırmaları Dergisi, 5(3), 46-67.
- [6] Okutan, E. ve Akbaş, M.G. (2019). 15-24 Yaş arası Öğrencilerin Kariyer Kaygılarını İncelemeye Yönelik Literatür Araştırması, Siyaset, Ekonomi ve Yönetim Araştırmaları Dergisi, 7(1), 33-41.
- [7] Aydın, E.B. (2007). Örgütlerde Kariyer Yönetimi, Kariyer Planlaması, Kariyer Geliştirmesi ve Bir Kariyer Geliştirme Programı Olarak Koçluk Uygulamaları, (Yayımlanmış Yüksek Lisans Tezi), Pamukkale Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Yüksek Lisans Tezi İşletme Anabilim Dalı Yönetim Ve Organizasyon Bilim Dalı, Denizli.
- [8] Özdemir, Y. ve Mazgal, S. (2012). Bir Kariyer Tercihi Olarak Girişimcilikte Dışsal Faktörlerin Etkisi: Sakarya Örneği, Girişimcilik ve Kalkınma Dergisi 7(1), 87-102.